

KEČUPY SE ZNAČKOU KVALITY KLASA USPĚLY V NEZÁVISLÉM TESTOVÁNÍ

V Praze dne 22. ledna 2016

Kečupy s označením Klasa prokázaly svou kvalitu v nezávislém testu, který proběhl ve spolupráci s Potravinářskou komorou a Světem potravin. V testu bylo prověřeno 12 různých druhů kečupů, z toho dva s označením KLASA - Otma Gurmán Extra kečup a Kand Tomato ketchup sladký. Oba dva kečupy, na jejichž obalu naleznete logo KLASA, se umístily na horních příčkách - prvním a třetím místě.

Vynikají nízkým až průměrným obsahem soli, vysokým obsahem rajčatové sušiny a neobsahují žádné přídavné látky. S výsledky testu se můžete seznámit v měsíčníku Svět potravin 01/2016.

Oceněné výrobky KLASA jsou pravidelně po jejich udělení kontrolovány ze strany dozorových orgánů Státní veterinární správy (SVS) a Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI). Výsledky z těchto kontrol jsou zasílány na Odbor administrace podpory kvalitních potravin a v případě, že některý výrobek s označením KLASA nevyhoví parametrům daných legislativou, ihned tyto nedostatky řešíme a může dojít až k odebrání značky danému výrobku. Nezávislé testování je jednou z dalších možností, jak ověřit kvalitu oceněných potravin vedle běžných kontrol dozorových orgánů.

SZIF - Odbor administrace podpory kvalitních potravin

www.eklasa.cz

**Exkluzivně
ve Světě potravin**

TEST KEČUPŮ:

Dražší neznamená lepší

Přípravila Kateřina Kmečová, foto shutterstock, Michal Pavlík

Test časopisu Svět potravin,
ve spolupráci s Potravinářskou
komorou a značkou kvality Klasa

Kečupy patří k nejoblíbenějším dochucovadlům u dětí i dospělých. V posledních letech si vysloužily nepříliš lichotivou reputaci. Podívali jsme se tedy, jak je to s jejich kvalitou doopravdy. Jsou skutečně plné náhražek a éček, s minimálním obsahem rajčat? Nebo jsou vhodnou součástí jídelníčku a můžeme si na nich bez výčitek pochutnávat?

Do testu jsme zařadili dvanáct kečupů běžně dostupných na našem trhu, všechny byly označeny jako jemné či sladké. Vzorky byly analyzovány na Státním veterinárním ústavu Praha. Odborníci se zaměřili především na obsah soli a samozřejmě celkové refraktometrické sušiny a rajčatové suroviny. Na stejném místě probíhalo i senzorické hodnocení zakoupených vzorků.

RECEPT NA DOMÁCÍ KEČUP

Ingredience: 1 kg rajčat (na 1 l rajčatového protlaku), 1 menší cibule, 2 kuličky nového koření, 2 hřebíčky, 1 lžička hořčičného semínka, 1 lžička soli, mletý bílý pepř, 1 dl octa (8 %), 1 špetka mleté červené papriky, 1 lžička cukru

Postup: Zralá a masitá rajčata umyjeme. Rajčata nakrájíme a rozvaříme nejlépe ve smaltovaném nebo skleněném hrnci. Pak je prolisujeme. Protlak odměříme a přelijeme do čistého hrnce. Cibuli a ostatní koření vložíme do čistého bílého lněného sáčku, který převážeme a dáme vařit spolu s protlakem. Vaříme do zhoustnutí. Přidáme sůl, mletý bílý pepř, ocet, mletou červenou papriku, cukr a chvíli povaříme. Sáček s cibulí a kořením vyjmeme a horký protlak nalijeme do sklenic vypláchnutých vařící vodou. Tento kořeněný rajčatový kečup nesterilizujeme. Vychladlý ho uložíme na chladné místo. Pokud chceme, aby nám kečup déle vydržel, plníme ho do láhvi a ty sterilujeme po dobu 20 minut.

Čtyři kečupy byly zabaleny ve skleněných láhvích, zbytek v plastu. Cena jednotlivých výrobků se značně lišila – nejlevnější vzorek jsme zakoupili za 33,8 Kč za kilogram (Benita), kilogram nejdražšího nás stál 125,4 Kč (Heinz). Neplatí, že dražší kečup znamená automaticky kvalitnější či s vyšším množstvím rajčat. V jednom případě právě naopak – u nejdražšího kečupu jsme naměřili nejnížší hodnotu refraktometrické sušiny vnesené rajčatovou surovinou ze všech testovaných vzorků.

Kolik mají rajčat?

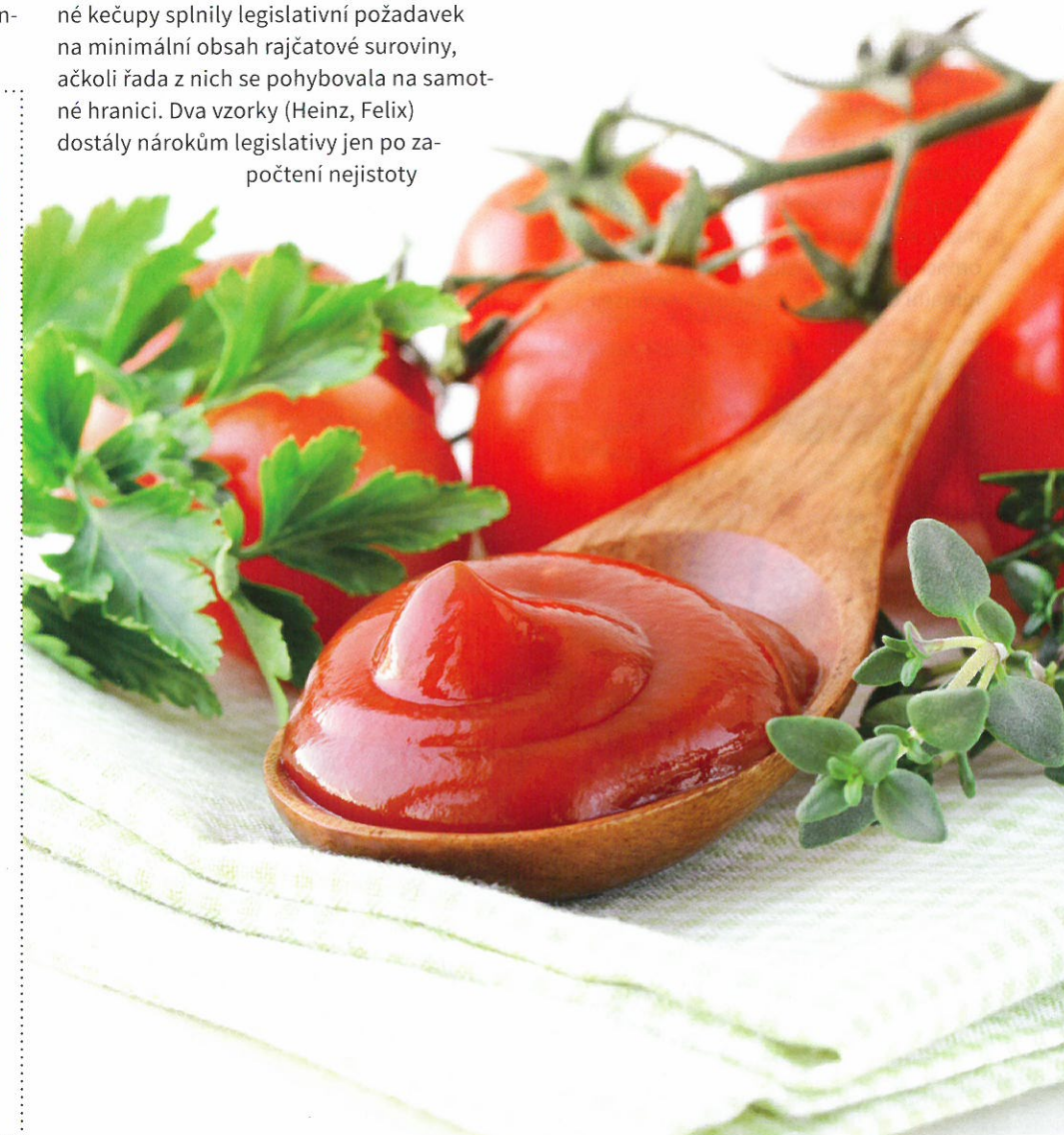
Legislativa stanovuje minimální podíl refraktometrické sušiny – je stanovena na 12 %, přičemž rajčatové sušiny musí být nejméně 7 %. Na kečupy označené jako Prima, Extra či Speciál jsou nároky vyšší. Takovéto výrobky musejí mít refraktometrickou sušinu nejméně 30 % a deset procent musí činit refraktometrická sušina vnesená rajčatovou surovinou. Zatímco cena jednoznačným vodítkem být nemůže, označení Prima, Extra nebo Speciál by měla být zárukou vyšší kvality. Dobrou zprávou je, že všechny testované kečupy splnily legislativní požadavek na minimální obsah rajčatové suroviny, ačkoli řada z nich se pohybovala na samotné hranici. Dva vzorky (Heinz, Felix) dostaly nárokům legislativy jen po započtení nejistoty

KEČUP PODLE VYHLÁŠKY

- Výrobek označený jako „kečup“ musí obsahovat nejméně 12 % refraktometrické sušiny, z toho nejméně 7 % musí tvořit sušina vnesená rajčatovou surovinou.
- Kečupy označené jako „Prima, Extra, Speciál“ musí obsahovat nejméně 30 % refraktometrické sušiny, z toho 10 % musí činit sušina vnesená rajčatovou surovinou.

měření, která byla stanovena na 20 %.

Tři kečupy vyčnívaly díky obsahu rajčat nad všemi ostatními. Nejvyšším množstvím rajčatové suroviny se mohl pochlubit kečup Otma Gurmán Extra s logem kvality Klasa. Obsahoval 13,2 % rajčatové suroviny, čímž splnil nároky na prémiovou kategorii kečupů. Požadavky na tuto kategorii však splnily i dva kečupy, které Prima, Extra či Speciál označeny nebyly – McDonald's (11,2 %) a další kečup s označením Klasa, Kand Tomato ketchup (10,9 %).

Některé zcela bez éček

V obsahu soli jsme sice zaznamenali rozdíly, ale pozitivní je, že u žádného vzorku nebyla naměřena příliš vysoká hodnota a legislativnímu

Komplikovaná orientace

Tyto hodnoty refraktometrické sušiny a rajčatové suroviny vyžadované legislativou však žádný z výrobců na obale neuvádí. Na obalech se setkáme s tvrzením, z kolika rajčat byl kečup vyroben – například „100 g kečupu bylo vyrobeno ze 140 g rajčat“. Tento parametr legislativa nijak neupravuje a přepočít z procentuálního podílu rajčatové suroviny je komplikovaný, neboť použitá rajčata se mohou obsahem sušiny poměrně dost lišit, a to v závislosti na odrůdě či zralosti. Velmi zhruba platí, že jednoprocenní podíl v sušině znamená použití 20 gramů rajčat na 100 gramů kečupu. Sedmiprocentní podíl tak znamená použití nejméně 140 gramů rajčat na 100 gramů kečupu. Kečupy s označením Prima, Extra či Speciál by měly obsahovat kolem 200 gramů rajčat. Pozor na to, že výrobky prodávané pod názvy kečupová pochoutka či kečupová omáčka žádné legislativní normy na minimální obsah rajčat splňovat nemusejí.

limitu 3,5 % se žádný z testovaných kečupů nepřiblížil. Jak některé výrobky ukazují, kečup je možné vyrobit zcela bez použití přídatných látek. Bez nich se obešly čtyři vzorky – Otma Gurmán Extra, Kand, Heinz a McDonald's. U všech ostatních si výrobci pomohli minimálně škrobem, kterým se kečupy zahušťují a jsou zapotřebí v případě, že rajčat není takové množství, které by dostatečně hustou konzistencí zajistilo. Tři výrobci použili ke konzervaci kečupů chemické konzervanty, zbylí se obešli bez nich. Podle složení žádný z kečupů neobsahuje náhražky, jako jsou mrkev či jablka. Při hodnocení obalů jsme na vážnější prohřešky nenarazili, ovšem u řady kečupů se nedozvíme, kým byly vyrobeny. Legislativa tento údaj nenařizuje, ale spotřebitel by ho samozřejmě přivítal víc než informaci, kdo výrobek distribuuje. ●

Jak mají vypadat kečupy?**Standard**

Barva – červená a její přirozené odstíny
Vůně – charakteristická rajčatová, plná
Chuť – typicky rajčatová, příjemná, vyvážená, jemná, nasládlá nebo sladkokyselá
Konzistence – řídké kašovitá až kašovitá, homogenní, jemná, případně s hrubšími částicemi přísad

Klasifikace závad

Barva – nepřírodně tmavá, netypická, příliš světlá
Vůně – atypická, výrazně kyselá, nevýrazná, prázdná
Chuť – málo výrazná, mdlá, prázdná, postrádá rajčatovou chuť, škrobová až lepivá, kyselá, příliš ostrá, příliš kořeněná, příliš slaná, hořká, přeslazená, chuť koření potlačuje ostatní vjemy
Konzistence – příliš řídká, příliš hustá, pudinková, rosolovitá

Otma Gurmán Extra kečup

Zakoupeno: Tesco
 Výrobce: Hamé

Cena: 29,9 Kč/310 g
 Cena za 1 kg: 96,5 Kč
 Rajčatová surovina: 13,2 %

VÍTĚZ TESTU

Známka testu

1,2

Z laboratoře: Láhev z čirého skla uzavřená víčkem twist-off. Průměrný obsah soli. Nejvyšší refraktometrická sušina vnesená rajčatovou surovinou ze všech testovaných vzorků, splňuje nároky na označení Extra. Neobsahuje žádné přídatné látky. Obal přehledný.

Z degustace: Sytě červená barva. Vůně je typická rajčatová. Chuť je výrazná, převažuje sladkost. Hruběji kašovitá až kouskovitá konzistence. Známka za senzorické hodnocení 1,5.

McDonald's Tomato Ketchup

Zakoupeno: Tesco
 Výrobce: Develey Polska Sp.

Cena: 45,9 Kč/450 g
 Cena za 1 kg: 102 Kč
 Rajčatová surovina: 11,2 %

Známka testu

1,6

Z laboratoře: Láhev z plastu uzavřená odklápěcím plastovým víčkem. Obsah soli je mírně vyšší. Vysoký obsah rajčatové suroviny – splňuje nároky na Extra kečup (ačkoli tak není označen). Bez přídatných látek. Obal je přehledný, ale chybí bližší informace o skladování.

Z degustace: Kečup tmavě červené barvy. Vůně je typická, plná. Chuť vyvážená, jemná, sladkokyselá. Homogenní, hladká, kašovitá konzistence. Známka za senzorické hodnocení 1,1 (nejlepší ze všech).

Kand Tomato ketchup sladký

Zakoupeno: Tesco
 Výrobce: Kand

Cena: 32,9 Kč/520 g
 Cena za 1 kg: 63,3 Kč
 Rajčatová surovina: 10,9 %

Známka testu

1,8

Z laboratoře: Láhev ze skla uzavřená víčkem twist-off. Nejnížší obsah soli ze všech. Vysoký obsah rajčatové suroviny, splňuje nároky na Extra kečup (ačkoli tak není označen). Neobsahuje přídatné látky. Obal přehledný, chybí info o skladování před otevřením.

Z degustace: Tmavě červená barva. Vůně je typická, příjemná. Chuť se jevila jako více kořeněná a ostřejší, což porotě příliš nevyhovovalo. Konzistence je řídká, hladká. Známka za senzorické hodnocení 1,6.

Hellmann's Kečup jemný

Zakoupeno: Tesco
 Výrobce: neuvedeno (Unilever ČR s.r.o.)

Cena: 42,9 Kč/450 g
 Cena za 1 kg: 95,3 Kč
 Rajčatová surovina: 7,6 %

Známka testu

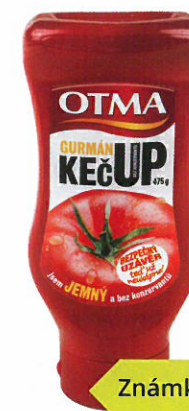
2,2

Z laboratoře: Láhev z plastické hmoty uzavřená odklápěcím plastovým víčkem. Obsah soli je třetí nejvyšší. Obsah rajčatové suroviny je nižší, ale limit splňuje. Kečup je zahuštěný kukuřičným škrobem. Obal je příkladně přehledný, ale chybí na něm informace o výrobcu.

Z degustace: Kečup tmavěji červené barvy. Vůně je typická. Plná, výrazná, sladkokyselá chuť. Konzistence je homogenní, kašovitá. Známka za senzorické hodnocení 1,2.

Otma Gurmán Kečup jemný

Zakoupeno: Tesco
 Výrobce: Hamé

Cena: 43,9 Kč/475 g
 Cena za 1 kg: 92,4 Kč
 Rajčatová surovina: 7,8 %

Známka testu

2,2

Z laboratoře: Láhev z plastické hmoty uzavřená odklápěcím plastovým víčkem. Obsah soli je průměrný. Obsah rajčatové suroviny je nižší, ale legislativě vyhovuje. Obsahuje zahušťovadlo. Velmi přehledný obal, nejlepší ze všech.

Z degustace: Jasně červená barva. Vůně je příjemná, typická. Chuť je ostřejší. Konzistence je řídké kašovitá, ačkoli obsahuje škrob. Známka za senzorické hodnocení 1,3.

Hamé Kečup sladký

Zakoupeno: Kaufland
 Výrobce: Hamé

Cena: 29,9 Kč/500 g
 Cena za 1 kg: 59,8 Kč
 Rajčatová surovina: 7 %

Známka testu

2,3

Z laboratoře: Láhev z čirého skla uzavřená víčkem twist-off. Kečup s průměrným obsahem soli. Obsah rajčatové suroviny je podprůměrný, legislativní limit ale přesně splňuje. Zahuštěno škrobem. Obal je přehledný.

Z degustace: Kečup tmavě červené barvy. Vůně je kyselější. Chuť je trochu méně příjemná, s kyselými tóny. Konzistence je řídké kašovitá a škrobovitá. Známka za senzorické hodnocení 1,5.

Neli Kečup jemný

Zakoupeno: Tesco
Výrobce: Neli a.s.

Cena:
36,9 Kč/900 g
Cena za 1 kg:
41 Kč
Rajčatová surovina:
7,1 %

Známka testu

2,5

Z laboratoře: Láhev z plastické hmoty uzavřená odklápěcím plastovým víčkem. Obsah soli je průměrný. Refraktometrická sušina z rajčatové suroviny je nízká, limit však splňuje. Obsahuje zahušťovadlo i konzervat. Přehledný obal, info o skladování není detailní.

Z degustace: Kečup příjemně, tmavě červené barvy. Vůně je nevýrazná. Průměrná, mdlá, prázdná chuť. Konzistence je řidší. Známka za senzorické hodnocení 1,6.

Benita Ketchup mild

Zakoupeno: Kaufland
Prodejce: Kaufland

Cena:
16,9 Kč/500 g
Cena za 1 kg:
33,8 Kč
Rajčatová surovina:
7,1 %

Známka testu

2,5

Z laboratoře: Láhev z plastu uzavřená odklápěcím plastovým víčkem. Obsah soli je průměrný. Refraktometrická sušina z rajčatové suroviny je nízká, limit však splňuje. Obsahuje zahušťovadlo i konzervat. Obal méně přehledný, chybí informace o výrobci. Nejlevnější vzorek.

Z degustace: Kečup tmavě červené barvy. Vůně je nevýrazná. Chuť mdlá, nasládlá. Řidce kašovitá konzistence. Známka za senzorické hodnocení 1,5.

Spak Gourmet ketchup jemný

Zakoupeno: Tesco
Výrobce: Spak Foods

Cena:
49,9 Kč/900 g
Cena za 1 kg:
55,4 Kč
Rajčatová surovina:
7,6 %

Známka testu

2,5

Z laboratoře: Láhev z plastické hmoty uzavřená odklápěcím plastovým víčkem. Obsah soli je druhý nejvyšší. Obsah rajčatové suroviny je nižší, ale limit splňuje. Obsahuje zahušťovadlo a regulátor kyselosti. Velmi dobrý, přehledný obal.

Z degustace: Tmavě červená barva. Vůně je méně příjemná, nakyslá. Chuť je příliš kyselá, ostrá. Konzistence je řidce kašovitá, velmi škrobovitá. Známka za senzorické hodnocení 1,8 (nejhorší ze všech).

Oak Lane Mild Ketchup

Zakoupeno: Tesco
Distributor: Tesco Stores, vyrobeno v ČR

Cena:
26,9 Kč/500 g
Cena za 1 kg:
53,8 Kč
Rajčatová surovina:
7,3 %

Známka testu

2,6

Z laboratoře: Skleněná láhev uzavřená víčkem twist-off. Průměrný obsah soli. Nízký obsah rajčatové suroviny, legislativě ale vyhovuje. Obsahuje zahušťovadlo, konzervat i antioxidant. Jako jediný se sladidlem. Není uveden výrobce, méně podrobné informace o skladování.

Z degustace: Kečup výrazně tmavě červené barvy. Vůně i chuť jsou méně výrazné. Konzistence je řidce kašovitá, je v ní znatelná přítomnost škrobu. Známka za senzorické hodnocení 1,5.

Heinz Tomato Ketchup

Zakoupeno: Kaufland
Distributor: Mersi Foodbroker

Cena:
42,9 Kč/342 g
Cena za 1 kg:
125,4 Kč
Rajčatová surovina:
6,5 %

Známka testu

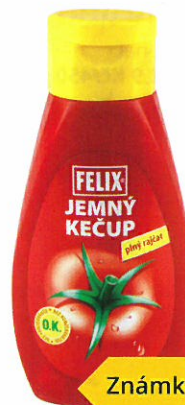
2,7

Z laboratoře: Láhev z průhledného plastu s odklápěcím víčkem. Obsah soli druhý nejnižší. Rajčatová surovina je nejnižší ze všech, limit splní jen se započtením nejistoty měření. Bez přídatných látek. Chybí výrobce, informace o skladování nejsou podrobné. Nejdražší vzorek.

Z degustace: Barva kečupu je sytě červená. Typická, příjemná vůně. Chuť je lahodná, sladkokyselá, ostřejší. Konzistence homogenní, kašovitá. Známka za senzorické hodnocení 1,2.

Felix Jemný kečup

Zakoupeno: Tesco
Výrobce: FELIX AUSTRIE, dist. VITANA

Cena:
42,9 Kč/450 g
Cena za 1 kg:
95,3 Kč
Rajčatová surovina:
6,8 %

Známka testu

3,0

Z laboratoře: Láhev z plastu s odklápěcím plastovým víčkem. Nejvyšší obsah soli ze všech. Nízký obsah rajčatové suroviny, legislativní limit splní jen se započtením nejistoty měření. Obsahuje zahušťovadlo i regulátor kyselosti. Nepřehledný obal, ve složení pomíchané jazykové verze.

Z degustace: Příjemná, tmavě červená barva. Vůně je příjemná, charakteristická. Méně příjemná, kyselejší až překořeněná chuť. Konzistence je hladká, kašovitá. Známka za senzorické hodnocení 1,5.